

Oppsummering etter to evalueringer av prosjektet. "Utlån av e-bøker"

Om undersøkelsene

Antall respondenter på første evaluering var 20 mens antallet var 15 på den andre evalueringen. Respondentene består av fem testpersoner fra hvert deltagende folkebibliotek, tilsammen 15 personer og syv utvalgte personer som representerte brukere med en spesiell interesse for lesebrett.

Følgende lesebrett ble testet: Cybook Opus, Sony Reader Touch og Sony Reader Pocket. Totalt antall spurte respondenter var ved hver evaluering 22. Det gir en svarprosent på 91% på 1. evaluering og 68% på 2. evaluering.

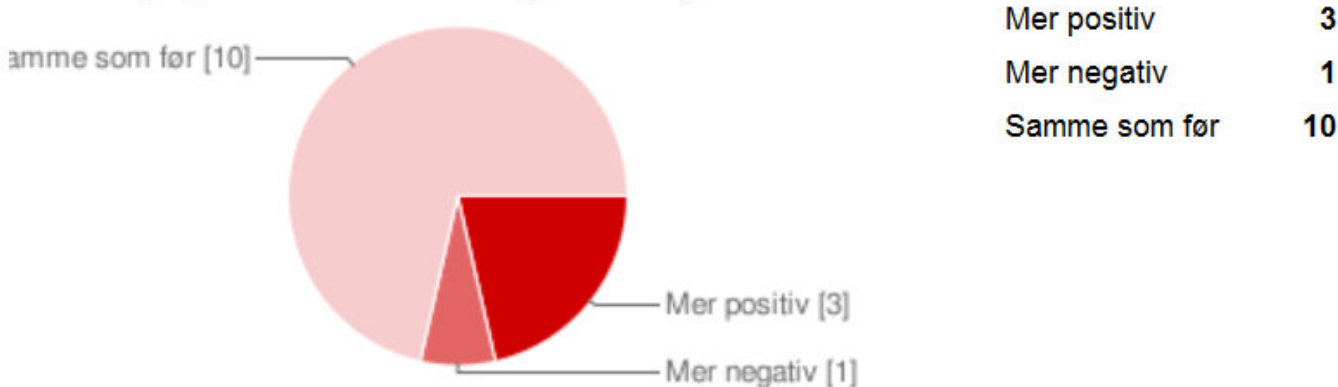
Undersøkelsene ble foretatt primo november 2009 og april/mai 2010.

URL til portalløsningen: <http://elaan.digitalbok.no/>

Synet på lesebrett

Synet på lesebrett som leseverktøy viser en svak positiv endring fra første til andre evaluering. I den første evalueringen ble det spurt om respondentene var fornøyd med skjermstørrelse, batteritid og tyngden på lesebrettet. I gjennomsnitt svarte over 80% positivt på disse spørsmålene. Når vi i den andre evalueringen spør om synet på lesebrett har endret seg etter lengre tids bruk, får vi følgende svar fra respondentene:

Har ditt syn på lesebrett endret seg etter lengre tids bruk

Leseopplevelsen

Her ba vi respondentene beskrive med egne ord hvordan de opplevde å lese på lesebrett. Noen momenter gikk igjen på begge evalueringene: Flere kommenterer problemer med refleks på touch-utgaven. Epub foretrekkes også klart framfor pdf. Flere trekker også frem at de testede modellene egner seg best for ren tekst. Det mangelfulle utvalget påpekes av mange. Mangelfullt utvalg går igjen som generell kommentar i undersøkelsen. Ønske om tilgang på engelskspråklig litteratur trekkes også fram av flere.

Resultat første evaluering:

Sitater:

“Eg synes det fungerer veldig greit å lese på brettet. Eg leser fremdeles papirbøker heime, men på toget er det mykje lettare å ta med seg lesebrettet”.

“Skjermstørrelse avhenger veldig av hvilken type stoff man leser. For en godt formatert skjønnlitterær bok synes jeg så langt skjermen er stor nok, men for håndbøker og fagartikler synes jeg skjermen blir for liten og det er tungvint å skrive på kommentarer med stylus”.

“Det er greit å lese over lengre tid”.

Resultat andre evaluering:

Sitater:

“Fremdeles ikkje like bra som å lese på papir, men veldig masse bedre enn å lese på pcskjerme”.

“Det er lett vint, særlig med tanke på at du kan ha med deg mange bøker uten at det tar noe plass”.

“Det er bedre å lese på lesebrett enn på papir siden brettet er lettere å holde og fordi det er lettere å bla”.

“Jeg synes det fungerer veldig fint begge deler og erfarer at det er innhold som har hovedbetydning for meg, ikke medium. Dvs. hvis jeg kan få tilgang til bøkene jeg ønsker å lese på lesebrett, vil jeg velge dette”.

“Hadde nok lest mer på lesebrett hvis bokutvalget hadde vært bedre tilpasset min leseinteresse, krim/spenning, har derfor lest litt papirbøker også.”

Hvordan opplever du å ha døgnåpen tilgang til bibliotek tjenester hjemmefra?

“Vant til at alt er opp 24/7 på nett. Skulle bare mangle at ikke biblioteket også er det”.

“Fint. Hadde sjølvsagt vore greit å kunne låne direkte fra lesebrettet”.

“Jeg elsker å betjene mine utlån selv og låner, bestiller og holder meg oppdatert om nyheter og gode lesetips på nettsiden”.

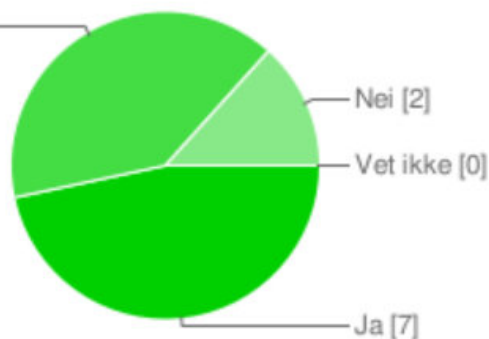
“Det er riktig herlig! Når utvalget blir bedre er tanken på å kunne låne bøker hjemmefra besnærende!”

“Jeg tror sannsynligheten for at jeg vil låne norske bøker er mye større når jeg slipper å holde øye med når bøkene er tilgjengelige på mitt lokale bibliotek og hente dem innen fristen”.

“Det er greit, men det blir ikke det samme som å gå og se på bøkene før man låner dem på biblioteket”.

Hvis du fikk fullstendig tilgang til bibliotekets samlinger på nett, vil du fortsatt oppsøke det fysiske biblioteket?

ofte som i dag [6]

Ja	7	47%
Ikke like ofte som i dag	6	40%
Nei	2	13%
Vet ikke	0	0%

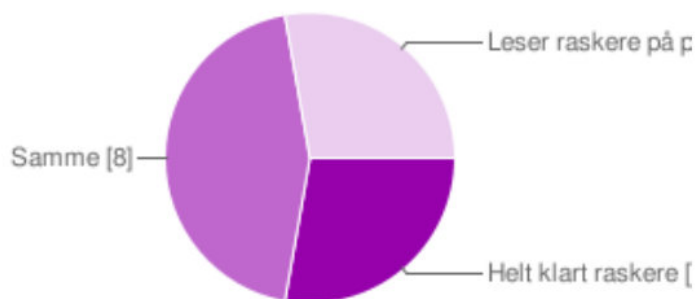
Spørsmålet om testbrukerne vil fortsette å bruke biblioteket dersom alle samlingene lå

tilgjengelig på nett, er et viktig spørsmål for bibliotekene. Kun to av respondentene svarte nei på dette. Et lite flertall svarer imidlertid at de vil fortsatt oppsøke det fysiske biblioteket. Selv om antallet respondenter er lavt, gir det likevel en indikasjon på at bibliotekene som fysisk møteplass har behov for å jobbe med hva innholdet i biblioteket skal være i framtiden. Dette underbygges også i den danske rapporten "Folkebibliotekerne i vidensamfundet" http://www.bibliotekogmedier.dk/fileadmin/publikationer/rapporter_oevrige/folkebib_i_vidensamfundet/pdf/Folkebib_i_videnssamf.pdf

Lesehastighet

På spørsmålet om de leser raskere på lesebrett enn i en papirbok har det skjedd en utvikling fra første til andre evaluering. Ved den andre evalueringen er det en høyere andel som mener at den opplevde lesehastigheten er den samme enn ved første evalueringen. En mulig hypotese her er at før man venner seg til å lese på lesebrett kan det tilsynelatende virke som lesingen går raskere. Etter å ha fått mer erfaring med lesebrett avtar denne følte effekten.

Jeg leser raskere på et lesebrett enn en vanlig papirbok.

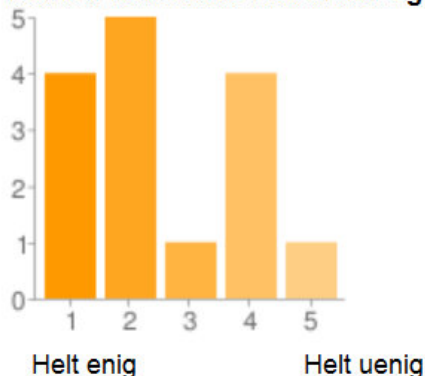
Helt klart raskere	5	28%
Samme	8	44%
Leser raskere på papir	5	28%

Diagrammet over viser svarene vi fikk etter den første evalueringen.

Spørsmål om utlånsportalen

Over halvparten av respondentene hadde få problemer med å laste ned bøker og legge de inn på lesebrettet. Flere kommenterer imidlertid at det ville være enklere å kunne laste ned direkte. Dette er en mulighet som ikke er tilgjengelig i dagens løsning.

Det var lett å laste ned bøker og legge de inn på lesebrettet

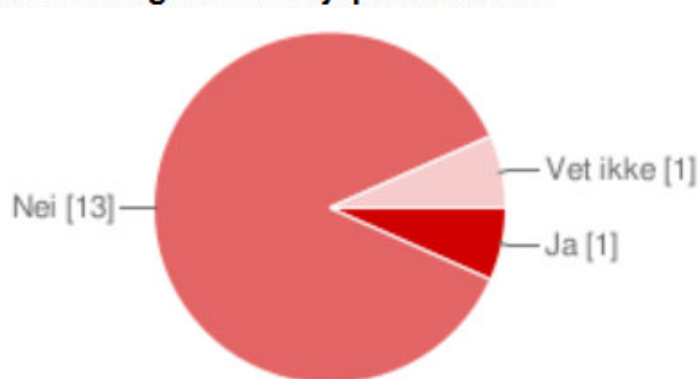

1 - Helt enig	4	27%
2	5	33%
3	1	7%
4	4	27%
5 - Helt uenig	1	7%

Savnet du mulighet for å kjøpe e-bøker i utlånsportalen?

Dette er et interessant spørsmål for bibliotekene. Når du låner e-bøker i Danmark har du også mulighet til å kjøpe. Vår testsituasjon er en konstruert utlånsituasjon. Modeller som forholder seg til problematikken rundt tilgjengelige eksemplarer testes ikke ut. Resultatet kunne dermed vært et annet om vi hadde testet ut ulike forretningsmodeller i denne fasen av prosjektet. Det begrensede utvalget av bøker er også en viktig faktor.

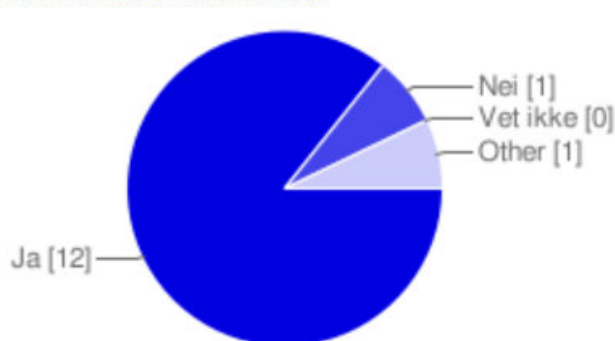
Savnet du en mulighet for å kjøpe ebøkene?

Ja	1
Nei	13
Vet ikke	1

Testbrukerne hadde ingen store problemer med å finne fram i portalen.

Var det enkelt å søke etter bøker

Ja	12	86%
Nei	1	7%
Vet ikke	0	0%
Other	1	7%

Konklusjon

Til tross for et forholdsvis lavt antall testpersoner i undersøkelsen, mener vi at resultatene har overføringsverdi og at vi kan si noe generelt om lesebrett som leseverktøy og bruken av utlånsportalen. Respondentene er gjennomgående fornøyd både med lesebrett og med utlånsportalen. Deltagerne i testen er i gjennomsnitt godt voksne, og det er positivt at de har så få problemer med de tekniske aspektene ved bruken av lesebrett. Tilnærmet intuitive løsninger er viktig å strebe etter dersom man ønsker høy bruk av tjenestene.

Gruppen med deltagere bestod først og fremst av lånerne som leser mye, ikke lånerne som har spesielle interesser innenfor teknologi. At såpass mange hadde positive brukeropplevelser med brettet og ebøkene underbygger vår tro på at dette er noe publikum ønsker seg når de først får prøvd det. Det gjør at vi mener det vil være en etterspørsel etter ebøker og at det er et behov for å kunne låne både lesebrett og ebøker på biblioteket.